

---

§8
REIAL DECRET 1436/1984,
de 20 de juny, sobre normes provisionals de coordinació de les
administracions penitenciàries¹

Diversos estatuts d'autonomia atribueixen les competències sobre execució de la legislació penitenciària a les respectives comunitats autònomes.

Iniciat el procés de transferències s'adverteix que la situació dels establiments penitenciaris no satisfà encara el criteri d'evitar el desarrelament social dels penats, la qual cosa fa molt difícil, almenys en un primer moment, que les comunitats autònomes que n'assumeixen la competència disposin dels mitjans necessaris per a l'execució plena i amb el nivell que exigeix la Llei orgànica general penitenciària i el Reglament que la desplega.

Per tot això, cal que l'Administració de l'Estat, fent ús de les potestats normatives que li atribueixen la Constitució i els estatuts d'autonomia,

-
1. BOE núm. 181, de 30 de juliol de 1984. Correcció d'errades al BOE núm. 190, de 9 d'agost de 1984 i núm. 227, de 21 de setembre de 1984.

Un cop iniciat el procés de transferències, per coordinar l'actuació penitenciària estatal amb la de les comunitats autònomes, l'Estat va dictar aquest Reial decret, que determina un seguit de criteris de coordinació per a la gestió de l'Administració penitenciària, que en aquell moment es van determinar com de caràcter provisional tot i que encara són vigents.

Aquest Reial decret va ser objecte d'anàlisi per part del Tribunal Constitucional arran del conflicte positiu de competència núm. 817/1984, promogut pel Govern Basc i que va donar lloc a la Sentència núm. 104/1988, de 8 de juny (BOE núm. 152, de 25 de juny de 1988), en la qual el Tribunal Constitucional va definir el sistema penitenciar a l'Estat espanyol com un sistema únic que integra un conjunt d'establiments intercomunicats i gestionats, bé per l'Administració de l'Estat en alguns casos, bé per l'Administració autonòmica; d'acord amb el Tribunal Constitucional, aquest sistema és instrument per al compliment de finalitats globals de l'estat conjunt, per tant, les decisions que afecten tot aquest sistema –com són, necessàriament, les referides a la seva capacitat total, òptima i màxima i, en conseqüència, a la capacitat dels establiments integrats– s'han d'adoptar amb caràcter general i de manera homogènia per a tot el sistema, i, en conseqüència, per l'Estat i en l'àmbit estatal d'actuació. No són possibles en aquest punt decisions autonòmiques unilaterals que, en modificar el nombre de places disponibles per absorbir la població penitenciària, tindrien conseqüències o repercussions en el conjunt del sistema penitenciar i condicionarien les decisions d'altres administracions autonòmiques i de la mateixa Administració de l'Estat.

dicti els criteris de coordinació necessaris per a la gestió de l'Administració penitenciària, amb caràcter provisional, i sens perjudici que l'experiència futura faci aconsellables noves normes.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Justícia, un cop escoltat el Consell General del Poder Judicial i d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 20 de juny de 1984,

DISPOSO:

Article 1

1. Cada administració penitenciària ha de rebre tots els interns que, a requeriment de l'autoritat judicial, hagin de romandre en un establiment de la seva competència i tots els penats que, per raons de classificació i destinació, hagin de complir condemna en el seu àmbit territorial en aplicació de la legislació penitenciària vigent.

2. En conseqüència, cada administració penitenciària ha de disposar de:

a) Els establiments de preventius necessaris, conformement al que estableix l'article 8 de la Llei orgànica general penitenciària.

b) Un nombre de places suficient en els establiments de preventius perquè els interns perillosos o inadaptats puguin romandre a l'establiment que, per llur condició de preventius, els correspongui o que estigui tan a prop com sigui possible de la seu del tribunal que ha de jutjar-los, llevat d'excepcions molt qualificades.

c) Un nombre de places no inferior al 10 per 100 del total de compliment, destinades a penats classificats en primer grau de tractament, que permetin a la majoria d'aquests interns de complir les condemes a l'àmbit territorial que el seu tractament penitenciari faci aconsellable.

d) Per als penats classificats en segon i tercer grau, el nombre de places suficients per satisfer les exigències de tractament derivades de la legislació penitenciària vigent.

Article 2

Les comunitats autònomes han d'informar la Direcció General d'Institucions Penitenciàries del Ministeri de Justícia² de tots els ingressos, trasllats, sortides, classificacions, permisos i altres dades que afectin la situació penitenciària dels interns dels establiments que gestionin en llur àmbit territorial.

---

2. Actualment, del Ministeri de l'Interior.

Article 3

La Direcció General d'Institucions Penitenciàries i l'Administració penitenciària de cada comunitat autònoma han de determinar conjuntament les places òptimes i màximes de compliment de penes que es transfereixen.

Article 4

1. Per classificar els interns és competent l'establiment penitenciari que els correspongui segons la legislació vigent. Sempre ha de trametre les seves propostes al centre directiu propi.

2. Si la classificació i destinació de l'intern no impliquen cap trasllat a un àmbit territorial diferent, l'Administració penitenciària ha de resoldre només amb el tràmit de la preceptiva notificació a l'Administració de l'Estat, si escau.

3. Si un establiment, per classificació o destinació penitenciàries, proposa el trasllat d'un intern a un àmbit territorial d'una altra administració, ha de tramitar la proposta a la seva pròpia administració, la qual pot resoldre amb destinació a un establiment de la seva competència o, si escau, adreçar-la a l'altra administració, la qual només s'hi pot oposar per considerar-la improcedent o per manca de places, segons les capacitats màximes que s'hagin establert prèviament.

Article 5

1. Els expedients i protocols de personalitat dels interns s'han de redactar en castellà, sens perjudici de la redacció en la llengua oficial de la comunitat, d'acord amb la seva legislació específica.³

2. Així mateix, la Direcció General d'Institucions Penitenciàries del Ministeri de Justícia⁴ ha de dictar els criteris de normalització de les dades de caràcter penitenciari per homogeneïtzar la documentació bàsica penitenciària sobre el tractament d'interns.

Article 6

1. El trasllat i la conducció entre establiments dins el territori d'una administració penitenciària, qualssevol que en siguin les raons o l'autoritat requeridora, els ha d'ordenar el seu centre directiu.⁵

3. Pel que fa a la utilització de les llengües oficials, vegeu els articles 3 de la Constitució espanyola; 3 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya; 35 d i 36 de la LRPAC; la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística (DOGC núm. 2553, de 9 de gener de 1998) i el Decret 107/1987, de 13 de març, pel qual es regula l'ús de les llengües oficials per part de l'Administració de la Generalitat de Catalunya (DOGC núm. 827, de 10 d'abril de 1987).

4. Vegeu la nota 2.

5. Vegeu els articles 79 de la LOGP i 31 del RP.

2. Siguin quines siguin les raons del trasllat o de la conducció, si es fan entre establiments que pertanyin a administracions penitenciàries diferents, els ha d'ordenar l'administració que tingui l'intern sota la seva competència amb notificació prèvia a l'administració que l'hagi de rebre.

En aquest cas, si el trasllat és conseqüència de classificació o de destinació penitenciàries, cal l'aprovació prèvia de l'Administració penitenciària que ha de rebre l'intern, d'acord amb el que estableix l'article 4.3 d'aquest Reial decret.

Article 7

En supòsits excepcionals de motins, catàstrofes, epidèmies, incendis i altres de característiques semblants que facin necessari el trasllat massiu d'interns a establiments d'una altra Administració penitenciària, l'ha de decidir i organitzar l'administració que pateixi la situació crítica. Immediatament ha de comunicar a l'Administració de l'Estat la situació extrema de l'establiment, el nombre d'interns que calgui traslladar i llurs característiques penitenciàries, perquè, considerant les places vacants de tots els establiments de l'Estat, distribueixi el total d'interns, amb l'acord previ de l'administració penitenciària que els hagi de rebre.